ANUNŢURI

• Duminica trecută au întărit Taina Cununiei prin slujba nunţii de argint (25 de ani) fraţii noştri **Ioan** şi **Voichiţa** (*foto*). Ani luminoşi cu Hristos şi de acum înainte le dorim!

• Duminică seara, părintele Ştefan a fost chemat să slujească **Taina Sf. Maslu în parohia Aluniş**, unde este preot Sorin Ilota.

Sf. Martiră Elisabeta

ŞTIRI

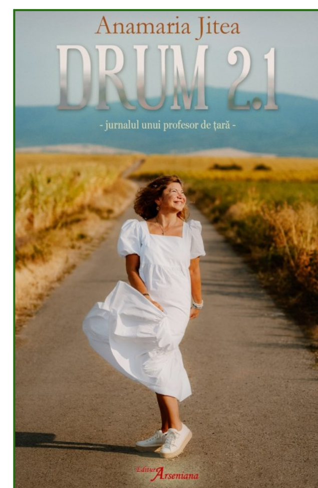
• Ansamblul Penitenciarului **Piteşti**, fosta închisoare a deţinuţilor politici anticomunişti, a devenit **monument istoric**. Ordinul a fost semnat miercuri de Ministrul Culturii. În incinta Penitenciarului Piteşti, devenit monument istoric, funcţionează un muzeu din anul 2014,în care a fost amenajată o capelă unde se slujeşte săptămânal, fiind pomeniţi martirii temniţei. (sursa*: basilica.ro*)

• Anul 2024 marchează 200 de ani de la naşterea lui Avram Iancu, erou naţional ce a avut un rol important în Revoluţia de la 1848 din Transilvania. Senatul şi Camera Deputaţilor au votat un proiect de lege potrivit căruia anul 2024 se va numi **„Anul Avram Iancu”.** (sursa*: basilica.ro*)

• În fiecare an, în data de 17 iulie la Ekaterinburg (locul unde au fost ucişi) se face priveghere şi procesiune pentru familia de **ţari martiri ai Rusiei** (Nicolae, soţia Alexandra şi cei 5 copii). Anul acesta au participat peste 40.000 de credincioşi. (sursa*: orthodoxchristian.com*)

EDITURA ARSENIANA ne recomandă

Anamaria Jitea
DRUM 2.1. - jurnalul unui profesor de ţară -

Drum 2.1 – jurnalul unui profesor de ţară” este volumul al treilea din seria “Drum” şi conţine continuarea însemnărilor zilnice din partea a doua a anului şcolar 2021 – 2022. Acesta urma să fie un an plin de surprize, bune şi mai puţin bune, iar noi îl începeam cu speranţă şi credinţă.
Cititorul îi va însoţi pe copii şi profesori în micile lor aventuri de zi cu zi ca un fel de coleg de clasă care participă la ore, se joacă în pauze şi îşi pune cuvenitele întrebări în clipele de răgaz.
El devine personaj la rândul său, în această carte care se scrie sub ochii cititorilor, filă cu filă, bucurie cu bucurie, revelaţie cu revelaţie!

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulţumim tuturor pentru rugăciuni şi ajutor!

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Numărul 23 (CXXXVI) 23 iulie 2023

Sfinţii săptămânii

D 23 - DUMINICA A VII-A DUPĂ RUSALII (Vindecarea a doi orbi şi a unui mut); Sf. Sf. Mc. Foca; Prăznuirea icoanelor Maicii Domnului din Poceaev şi „Bucuria celor necăjiţi”

L 24 - Mc. Hristina; Sf. Mc. Boris şi Gleb (fiii Sf. Vladimir al Rusiei)

M 25 - Sf. Adormirea Sf. Ana, mama Născătoarei de Dumnezeu; Sf. Cuv. Olimpiada diaconiţa; Sf. Părinţi de la Sinodul al V-lea Ecumenic (Constantinopol, 553); *Mărturisitorul Sergiu Grossu (2009)*

Mi 26 - Sf. Sf. Mc. Ermolae; Sf. Mc. Paraschevi din Roma; Sf. Cuv. Ioanichie cel Nou de la Muscel; Sf. Cuv. Moise Ungurul; *Mărturisitorul Constantin Oprişan (1958)* - ULEI

J 27 - Sf. Mare Mc. Pantelimon; Sf. Ucenici ai Sf. Chiril şi Metodiu: Clement, Gorazd, Naum, Anghel şi Sava; Prăznuirea Icoanei Maicii Domnului „Grabnic-ascultătoarea” de la Lainici

---

V 28 - Sf. Apostoli: Prohor, Nicanor, Timon şi Parmena; Sf. Cuv. Pavel, întemeietorul mănăstirii Xiropotamu; Sf. Cuv. Irina de Hrisovalant

---

S 29 - Sf. Mc. Calinic; Sf. Mc. Teodota; Sf. Împărat Teodosie cel Tânăr; Sf. Olaf al Norvegiei

Pr. Ilarion Felea

Însemnătatea RELIGIEI

> “ ***Datori suntem, cu toată seriozitatea minţii, cu toată greutatea trudei şi cu toată sinceritatea inimii, să ne dăm seama de cuprinsul învăţăturilor religiei creştine.***

De la anul 1, – care despică istoria cum ai despărţi cu o sabie fermecată trecutul de viitor şi întunericul de lumină, – şi până astăzi, religia creştină a fost duhul care a înfiorat, fermentul care a prefăcut, altoiul nobil care a îmbunătăţit şi forţa divină care a înălţat sufletul omenesc în sferele purităţii şi ale seninătăţii cereşti. A fost,... este,... şi trebuie să împlinească şi în viitor acelaşi rol, cu toate că în vremurile din urmă,

împotriva ei s-au ridicat o mulțime de glasuri și s-au tipărit nenumărate cărți, reviste și foi, care nu e bine să rămână fără de răspuns.

Drept aceea datori suntem, cu toată seriozitatea minții, cu toată greutatea trudei și cu toată sinceritatea inimii, să ne dăm seama de cuprinsul învățăturilor religiei creștine, de temeiurile și roadele ei, precum și de raporturile ei cu formele culturii, din începuturi și până astăzi.

Din adâncurile sufletului și ale istoriei, un glas tainic ne spune că **fiecare om credincios este dator să-și cunoască, să-și trăiască, să-și iubească și să-și apere, până la moarte, religia sa**. Membrii unei societăți, care nu sunt convinși și pătrunși de însemnătatea principiilor și scopurilor ei, care fac parte din societate numai cu numele, care nu simt în conștiința lor datoria morală să activeze în cadrele societății din care consimt – de voie sau tacit – să facă parte, sunt membri răi, falși, netrebnici. La fel sunt membrii unei religii, care se țin de ea numai de formă: suflete pasive, capete care dorm, suflete fără simțul răspunderii, ființe nepăsătoare, demne de ocară și de osândă.

Mai mult însă decât toți credincioșii, suntem datori – noi creștinii – să ne cunoaștem, să ne trăim, să ne iubim și să ne apărăm religia, din simplele motive că:

- religia creștină este cea mai răspândită,

- religia creștină este cea mai culturală,

- religia creștină este cea mai duhovnicească, cea mai dinamică și progresistă, – dintre toate religiile globului pământesc.

Religia a scos pe om din animalitate; i-a îmblânzit instinctele, i-a dat imboldul spre cultura sufletului și spre progres. Religia a trezit în sufletul omului puterile gândirii, simțirii și voinței, a cultivat germenii vieții spirituale și a impus cele mai grave preocupări asupra rostului și destinului lumii și a oamenilor, fără de care nu s-ar fi născut nici știința, nici arta, nici filosofia, nici progresul. Religia e matricea în care s-a zămislit cultura, făclia vieții din care s-au aprins toate luminițele valorilor morale și culturale. Din religie s-au născut așezămintele și organizațiile sociale care au contribuit efectiv la civilizarea, emanciparea și ameliorarea omului.

Popoarele au apărut pe arena istoriei deodată cu religia și au dispărut deodată cu ea. În religie s-a vădit mărirea lor; fără de religie, căderea lor (vezi: istoria Babilonului, Egiptului, grecilor și romanilor). Ceea ce arată că religia este o forță, cea dintâi și cea mai mare forță spirituală, care stăpânește viața și cârmuiește societatea umană. Religia se impune omului cu o putere și autoritate divină. Așa se înțelege de ce a fi religios înseamnă a fi un om serios, bun de inimă și sincer; un credincios devotat, militant și evlavios; un caracter nobil, ordonat și dezinteresat.

Să ne dăm bine seama – cu toată seriozitatea și cu toată sinceritatea – de însemnătatea ce o reprezintă forța și luminile religiei în taina sufletului, în vâltoarea societății și în călătoria ce o facem cu toții pe calea Cerului, ca să ajungem, prin ea, zile fericite, mulți ani fericiți și veșnicia fericită.

Versuri

Comoara aurie

Corina Emilia

Sipetul inimii strămoșilor mei
Bine zăvorât cu funie de tei
Păzește tainicul semnul de pe ie
Belșug dăruit de comoara aurie.

În trei împletită și una întreagă
Nicicând vicleanul să nu aleagă
Păzește nespusul cuvânt neclintit
Belșug de comoară înveșnicit.

Semnul cel tainic și învingător
A născut neamul din vrednic popor
Păzește gândului viu adăpost
Belșug răsărit din bobul cu rost.

Belșug de comoară înveșnicit
Belșug din bobul cu rost răsărit
Belșug de comoară aurie dăruit.

Cum să ne purtăm cu FEMEILE NOASTRE

Pr. Josiah Trenham

Acestea sunt câteva sfaturi practice pe care le-am dat bărbaților tineri sau chiar în mai în vârstă din obștea unde slujesc. Am considerat necesar să abordăm această problemă pentru că felul în care ne purtăm cu soțiile sau prietenele noastre spune multe despre cine suntem cu adevărat, ca bărbați creștini.

Și încep poate cu un cuvânt greu de primit pentru mulți bărbați: gândul bărbatului legat de femeia pe care o iubește trebuie să însemne **a o sluji** și **a o ocroti**. Și aceasta se vede din cele mai mărunte gesturi de zi cu zi, chiar dacă astăzi par a fi de mult puse în dulapul cu lucruri demodate. Să ne debarasăm de atitudinea pe care post-modernismul și mișcarea feministă au impus-o în ultimii zeci de ani și să nu ne fie rușine să deschidem ușa mașinii pentru femeia la care ținem și nici să-i aranjăm poala rochiei astfel încât să nu fie prinsă. La fel, înainte de a intra într-o clădire, să deschidem ușa, lăsând pe soția noastră să intre prima.

Dragostea soțului se vede și din faptul că o ajută să se îmbrace ori se asigură că soția lui s-a așezat pe scaun în locurile publice și nu mai are nevoie de nimic. Abia apoi, soțul se poate gândi și la sine însuși. Dacă locul meu este în capul mesei, femeia pe care o iubesc va sta întotdeauna de-a dreapta mea, la locul de cinste. Aceasta se numește respect elementar.

Iar respectul se va extinde și față de alte femei, de exemplu atunci când o femeie intră în încăperea unde stăm, noi, bărbații, ne vom ridica și o vom saluta.

Dacă suntem pe stradă cu soția, va trebui să ne asigurăm că mergem întotdeauna între ea și orice potențial pericol. Astfel: bărbatul va merge pe partea trotuarului dinspre șosea, iar dacă va trece o mașină printr-o baltă de apă, femeia lui va fi scutită de neplăcerea de a fi stropită, căci el este cel care o protejează prin pre-

zența sa, asumându-și orice pericol sau situație grea. La fel, dacă din față vine un grup mai zgomotos și cu limbaj nepotrivit (ceea ce a ajuns să fie o normalitate în societatea noastră așa-zis civilizată), bărbatul o va ocroti pe femeia sa, ținând-o la distanță prin prezența sa între acel grup și ea. De asemenea, se va interpune între ea și standul cu reviste cu imagini pornografice, pentru a o feri de a le vedea.

Toate acestea înseamnă a-L urma pe Hristos în căutarea sfințirii femeii. Bărbatul ar trebui să-și dorească din tot sufletul ca femeia să devină mai bună prin faptul că el stă în preajma ei și o ajută.

Dar mai este cineva de care trebuie să ne apărăm femeile, ca bărbați, și acesta este chiar bărbatul. Mai bine zis, firea lui căzută. Bărbaților, să nu ne permitem să coborâm ștacheta moralității în preajma soțiilor noastre! Să nu rostim cuvinte pe care nici nu ar trebui să le gândim! Să nu ne manifestăm în vreun fel care ar putea să le coboare duhovnicește.

Soția ar trebui să ajungă să gândească mai creștinește, să iubească mai adevărat, să trăiască mai deplin doar prin faptul că stă în preajma soțului ei.

Sunt lucruri care vădesc o delicatețe deosebită: privirea bărbatului trebuie să fie îndreptată înspre ochii soției sale (cu atât mai mult ai celorlalte femei), iar nu spre trupul ei, ca și cum ar fi stăpânul acestuia. Soția nu este obiectul bărbatului. Privindu-și în ochi femeia, bărbatul acoperă și mai mult Taina Cununiei, făcând-o mai profundă și conștientizând astfel mereu că este un dar al lui Dumnezeu.

Nădăjduiesc că aceste puține gânduri să ajute bărbaților în a cinsti mai mult pe Dumnezeu și pe femeia așezată de El în viața sa.

> “ Arată-i că-ți place mult să stai cu ea, că preferi să rămâi acasă de dragul ei, decât să te întâlnești cu prietenii tăi.
>
> *Sf. Ioan Gură de Aur*

Pelerinii nu pot intra în zilele de post (luni, miercuri și vineri), iar în celelalte zile se poate vizita doar între orele 11-15. Deci un program limitat, dar în perioada când e deschisă, o parte din cele peste 130 de maici stau la dispoziția pelerinilor, primindu-i cu multă dragoste și stând de vorbă cu fiecare și răspunzând la întrebări.

Când am ajuns noi, ne-a întâmpinat o maică de peste 80 ani (cea mai bătrână), care ne-a dat (ca la toate mănăstirile din Grecia) loukoumi (rahat) și apă rece, iar apoi am vorbit. Dumnezeu a rânduit să ne primească dânsa. Se numește maica Augustina și este dintre primele ucenițe ale **Părintelui Emilianos Simonopetritul**, ctitorul obștii de la Ormilia și unul dintre marii duhovnici contemporani (a trecut la Domnul în 2019).

Maica Augustina ne povestea că în adolescență a fost într-o tabără creștină unde a fost invitat să le vorbească părintele Emilianos, pe atunci viețuitor la Meteora, pe atunci cu o viață aspră. Când însă Meteora a devenit loc turistic, foarte mulți monahi au plecat în Athos, căutând liniște. În acea tabără, părintele Emilianos le-a vorbit copiilor despre viața în Hristos, le-a ținut cateheze, i-a spovedit, s-a jucat cu ei și i-a invitat la mănăstirea sa din Meteora. Însă la vremea vecerniei le-a cerut copiilor să plece din mănăstire, căci așa era rânduiala. Maica Augustina, fetiță pe atunci, și alte prietene au fost foarte impresionate de ce au văzut și l-au rugat să le mai lase să rămână și la slujbă. Dar nu l-au înduplecat. Stând la poartă, cele 5-6 prietene au hotărât să intre în monahism.

După câțiva ani au venit la părintele Emilianos și i-au spus gândul lor, dar el nu le-a încurajat, ci le-a cerut să facă studii (toate au facultate) și apoi vor mai vedea. Ele și-au ținut făgăduința, au terminat școlile și au revenit la părintele. Dar acum nu mai erau 5, ci 35 care doreau să devină monahii!

Părintele Emilianos le-a dat binecuvântarea, dar ele i-au spus că nu merg fără el, căci doreau să le fie duhovnic și în mănăstire. Și că doresc să intre într-o mănăstire goală, să înceapă lucrarea doar ele. Păr. Emilianos le-a spus că așa ceva este foarte greu, dar ele au avut credință. Cu mila lui Dumnezeu au găsit Ormilia, un metoc al mănăstirii Vatopedou, lăsată în paragină și pe care au hotărât să o vândă.

Între timp părintele Emilianos s-a mutat la mănăstirea Simonopetra din Athos, iar maicile au reușit să cumpere Ormilia și au început refacerea mănăstirii. Părintele Emilianos nu a stat de la început acolo, dar venea regulat să le îndrume pe maici. Astfel, Ormilia a devenit metoc simonopetrit. Când maicile au ajuns acolo, a fost ca în Sahara: cald și pustiu, fără vegetație. Acum locul este absolut minunat, grădina din curtea mănăstirii seamănă mult cu ce avem noi la Biserică.

În ultimii ani, părintele Emilianos s-a retras la Ormilia, având o boală grea și fiind îngrijit de maici. Mormântul său e în pridvorul bisericii de acolo. După adormirea părintelui Emilianos, în fiecare an este trimis un părinte de la Simonopetra care slujește. Când am fost noi, am văzut un părinte foarte tânăr, nu cred că avea mai mult de 25 de ani. Dar ne-a impresionat zâmbetul său pe un chip plin de bucurie și umbla de parcă zbura.

Locul este deosebit, iar maicile foarte calde. Am înțeles că mănăstirea Nera are o apropiere mare de Ormilia, iar maicile merg în fiecare an acolo, pentru experiență duhovnicească.

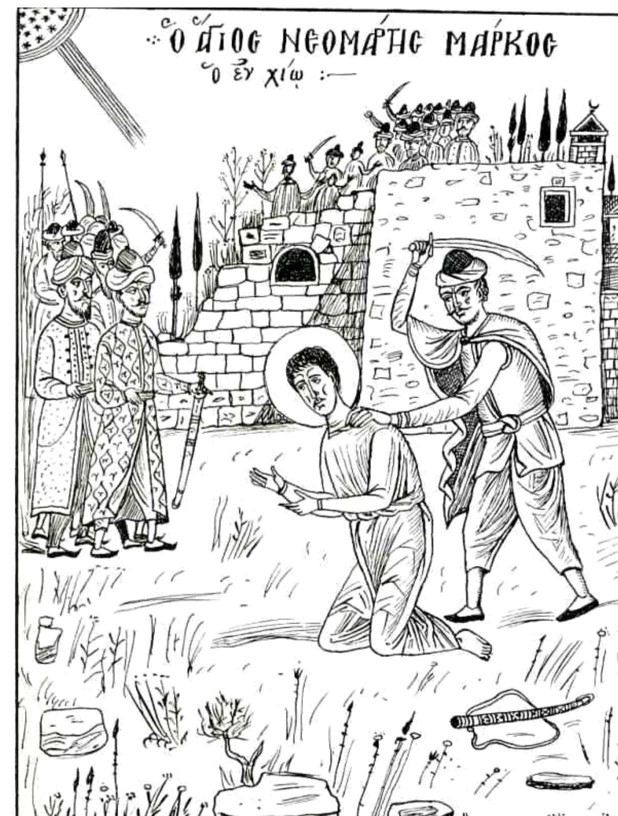
Am găsit și o mașină de Arad acolo. Maica Augustina ne-a întrebat dacă știm scrierile părintelui Emilianos. I-am spus că da, întrucât părintele Agapie Corbu de la Almaș traduce foarte mult. Atunci maica ne-a spus că tocmai era în vizită pentru câteva zile mama părintelui Agapie, ceea ce e un privilegiu, pentru că în mănăstire nu se cazează.

Cred că duhul de dragoste pe care l-am întâlnit la Ormilia este același cu cel de la Essex.

Când devii mamă...

Sf.Paisie Aghioritul

O tânără, înainte de a se căsători, poate dormi dimineața chiar și până la ora zece și poate dori ca și ceașca de lapte să i-o pregătească mama ei. Nu are chef să facă nimic. Le vrea pe toate de-a gata, și vrea ca toți să poarte grijă de ea. Are pretenții de la mama, pretenții de la tata, iar ea își caută de huzurul ei. Deși există dragoste în firea ei, ea nu se dezvoltă, pentru că primește mereu ajutor și binecuvântare de la mama ei, de la tatăl ei și de la frații ei. Însă ***din clipa în care devine mamă, seamănă cu motorul care cu cât este mai accelerat, cu atât se încarcă mai mult, pentru că dragostea lucrează mereu****. Mai întâi se îngrețoșa atunci când atingea ceva murdar și se spăla cu săpun. După aceea însă, atunci când se murdărește copilul și trebuie să-l curețe, ai zice că ia în mână... marmeladă. Nu se îngrețoșează. Mai înainte dacă o deșteptai, striga de ce o deranjezi. După aceea însă, atunci când plânge copilul, chiar dacă nu doarme toată noaptea, nu-i vine greu, ci îl îngrijește pe copil și se bucură. De ce? Pentru că încetează de a mai fi copil. A devenit mamă și a venit vremea jertfei, a dragostei.*

Noii mărturisitori

A DOUA ȘANSĂ:
Sf. Marcu din Chios

Acesta era creștin locuia în orașul Smirna din Asia Mică (Turcia de azi). În anul 1788 Marcu se îndrăgosti de o musulmană și, ca urmare, se converti la religia islamică. Însă curând după aceea conștiința începu să-l mustre din pricina lepădării sale de credința creștină. Deci se duse la un duhovnic care îl ajută să fugă din Smirna împreună cu soția sa, Maria, și cu fiul său din prima căsătorie. Ei debarcară la Triest, în Italia, de unde se duse la Veneția. La Veneția primiră Mirungerea și apoi se cununară în biserică.

Marcu colindă mai multe orașe până când, într-o zi, hotărî că este vremea să fie mucenic pentru credința creștin-ortodoxă. Deci se duse în Chios, de unde plecă la Smirna, locul apostaziei sale, și apoi la Noul Efes.

La Noul Efes el merse la duhovnicul său căruia îi mărturisi despre dorința sa de a muri pentru Hristos. Însă Marcu fu înduplecat să nu-și ducă planurile la îndeplinire fiindcă în vremea aceea musulmanii erau mânioși pe creștinii ortodocși care ridicau o biserică în cinstea noului mucenic Gheorghe, care primise cununa mucenicie în același oraș. Deci Marcu se întoarse în Chios, unde mergea pe la biserici, împărtășindu-se des, apoi se înfățișă cadiului propovăduindu-L pe Iisus Hristos și zicând că islamul este urâciune.

Cadiul, răbdător, încercă să-l îmbuneze pe Marcu lingușindu-l, însă Marcu nu fu mișcat. Aruncat în închisoare, fu supus la cazne pe care le îndură cântând laude lui Dumnezeu. Aceasta spori și mai mult mânia călăilor săi musulmani.

Apoi, fiind dus a doua oară înaintea cadiului care îl amenință la cazne și mai dureroase, sfântul Marcu răspunse că nici focul, nici cuțitele, nici alte chinuri nu-l pot sili să se lepede de Iisus Hristos.

Auzind aceasta, călăii săi se mâniară așa de tare încât îl aruncară pe scări în jos, după care fu trimis înapoi în temniță, iar caznele continuară fără încetare. Între timp, câțiva creștini ortodocși din Chios auziră de necazurile lui Marcu și începură să postească și să se roage lui Dumnezeu să-l întărească.

Unui preot i se îngădui să-l viziteze pe Marcu în temniță și astfel îi fu cu putință să primească Sfânta Împărtășanie.

După a treia cercetare dinaintea cadiului, Marcu continuă să propovăduiască pe Iisus Hristos ca fiind Dumnezeu, arătându-și credința și dragostea față de El și nădejdea în El. În cele din urmă, cadiul îl osândi la moarte prin tăierea capului.

Ieși din tribunal nespus de bucuros, iar fața lui strălucea. Și, deși picioarele îi erau zdrobite și mâinile legate, pur și simplu alerga spre locul de execuție, ca și când nu ar fi călcat pe pământ. Acest fapt îl văzură și paznicii, spunând că demonii îl duceau ridicat în aer, pentru că le era greu să alerge alături de el.

Aga și soldații se luptau să înfrâneze mulțimea care se adunase pentru a vedea execuția mucenicului. Când ajunse la locul cunoscut, sfântul îngenunchie singur, cu bucurie, și îi spuse călăului:

– Vino, lovește!

Călăul, neîndemânatic, nu reuși dintr-o lovitură de sabie să îi taie capul, ba îi scăpă și sabia din mână. Sfântul căzu jos, ghemuit, nemișcat, fără să se zvârcolească sau să strige. Călăul luă sabia și, din mai multe lovituri, îl decapită.

Creștinii îl slăveau pe Dumnezeu, mulți alergau la biserici, unde își exprimau bucuria, cântând imnuri. Toți, cu un avânt de nestăpânit, fără a se uita la bani, încercau să obțină ceva de la mucenic: fie pământ udat cu sânge, fie o bucată din îmbrăcămintea lui.

Sfintele sale moaște, cumpărate cu mulți bani de creștini, izvorâră mir.

Astfel, Sf. Marcu din Smirna, Asia Mică, își jertfi viața din dragoste pentru Iisus Hristos în Chios, miercuri, 5 iunie 1801.

VEȘMINTELE preoțești (2)

Veșmintele preoțești sunt în număr de cinci: *stiharul, mânecuțele, epitrahilul, brâul* și *felonul.*

STIHARUL

Cel dintâi veșmânt sacerdotal comun celor trei trepte clericale este stiharul. Acesta este un veșmânt lung, cu mâneci largi care acoperă tot corpul de la grumaz până la picioare, asemănător tunicilor greco-romane și veșmintelor preoțești din Vechiul Testament. După construcție, el corespunde **tunicii lui Aaron**, pentru care motiv și Biserica creștină l-a însușit de timpuriu în cultul ei. La început se confecționa din *lână* și era de culoare *albă*, însemnând curăția și nevinovăția vieții și bucuria spirituală a persoanelor sfințite. Denumirea de stihar derivă de la verbul grecesc „crtiza" care înseamnă a umbla cu tact și cu măsură, „pentru că stiharul fiind lung, până la pământ, ca și tunica lui Aaron, face ca persoana înveșmântată cu dânsul, să umble regulat în timpul serviciului divin și nu cum s-ar întâmpla". În cultul divin, stiharul nu se folosește decât la oficierea Sfintei Liturghii, cu excepția stiharului diaconesc, care trebuie îmbrăcat ori de câte ori acesta slujește și este mai gros și mai ornamental decât cel preoțesc.

În primele veacuri creștine, stiharul se confecționa dintr-un *material alb*, din care motiv se mai numea și *alba*. Astăzi se confecționează mai ales din material de culoare galbenă sau roșie, simbolizând sângele Domnului vărsat pe cruce pentru mântuirea noastră. „Stiharul alb închipuie strălucirea dumnezeieștii lumini, iar râurile (care împodobesc materia stiharului) închipuie sângele și apa care au curs din dumnezeiasca coastă a Domnului". Unii liturgiști susțin că stiharul trebuie confecționat din „materie albă strălucitoare sau din pânză de in înălbită, pentru că el reprezintă mai întâi de toate giulgiul cel curat, cu care s-a înfășurat dumnezeiescul trup al Mântuitorului când s-a pus în mormânt".

După Sf. Simeon al Tesalonicului, „stiharul alb înseamnă **lumina lui Dumnezeu și curăția**", adică, pe de o parte, simbolizează „lumina cea strălucitoare a Dumnezeirii lui Hristos, care s-a văzut la slăvita Sa Schimbare la Față pe muntele Taborului și a făcut hainele Lui albe ca lumina", iar pe de altă parte curăția vieții sacerdotale, așa cum reiese din conținutul rugăciunii pe care o rostesc slujitorii în momentul îmbrăcării: „*Bucura-se-va sufletul meu întru Domnul ca m-a îmbrăcat cu veșmântul mântuirii și cu haina veseliei m-a împodobit*" (Isaia 56, 10). Textul rugăciunii exprimă nu atât sensul de îmbrăcare, cât mai ales acela de *acoperire cu podoaba nevinovăției și curăției* vieții pentru momentul sublim al slujirii sale.

Când îl raportăm la funcțiunea diaconului în cult, stiharul reprezintă strălucirea și curăția spirituală a *îngerilor*, fiindcă în oficiul lor liturgic diaconii închipuie pe îngerii care s-au arătat în veșminte albe strălucitoare la Învierea Domnului (Luca 24, 4) și în momentul Înălțării Sale la cer (Matei 27, 2).

La preoți, „stiharul alb arată felul de viață strălucită a preotului", iar la arhierei semnifică „îmbrăcămintea cea luminată a nestricăciunii și a sfințeniei, curăția și luminarea lui Iisus și strălucirea și curăția îngerilor". Dacă este de culoare albă înseamnă lumina lui Dumnezeu și curăția vieții lui Iisus pe care trebuie să o imite slujitorul, iar dacă este de culoare roșie, simbolizează „Patima Cuvântului Care S-a întrupat și Și-a vărsat sângele pentru noi".

Există un moment în care arhiereul este **îmbrăcat doar în stihar**, iar aceasta se întâmplă în Sâmbăta Mare, când intră în Sf. Mormânt pentru a primi Sf. Lumină. Iată care este explicația: împăratul bizantin Heraclie și-a asumat misiunea de împărat creștin de a porni la război împotriva perșilor, în anul 629, pentru a recupera Sfânta Cruce. Și biruindu-i pe păgâni, a luat Dumnezeiescul Lemn și l-a adus la Ierusalim. Ajungând, deci, împăratul Heraclie la ușa Bisericii Sfântului Mormânt, a fost ținut, de o mână nevăzută, să intre, ca și Maria Egipteanca. A înțeles, atunci, că nu poate duce Sfânta Cruce purtând pe cap coroana împărătească și hlamida. Lăsându-le pe acestea de-o parte, la fel și încălțările, credinciosul împărat Heraclie, îmbrăcat doar într-o cămașă lungă, a luat în spate Sfânta Cruce, și intrând în Sfânta Biserică a Golgotei, a așezat-o la locul său. Această imagine este reprezentată pe peretele din stânga altarului Sfântului Grigorie Luminătorul. În amintirea acestui moment, arhiereul (patriarhul grec sau ierarhul care-l reprezintă în Sâmbăta cea Mare sau în oricare altă situație) nu intră în Biserica Sfântului Mormânt purtând sacosul și mantia, ci rămâne doar în stihar și omofor: așa apare patriarhul, în Sfânta și Marea Sâmbătă, luminos și aducând afară din Mormânt Sfânta Lumină.

POPASURI:
Grecia mai puțin cunoscută

***Părinte Lucian**, ați descoperit o nouă Grecie?*

Da. Cu mila lui Dumnezeu am fost plecați în concediu în Grecia, la odihnă trupească, dar și duhovnicească și am găsit niște locuri mai puțin cunoscute de către cei care merg în pelerinaje acolo. Am fost cazați lângă orașul Kavala, un oraș port din nordul țării, la vreo 150 km de Salonic.

KAVALA

Chiar la marginea acestui oraș, într-un cartier, am găsit o biserică în care erau adăpostite **moaștele întregi ale Sfântului Grigorie Teologul**, unul dintre cei trei mai ierarhi, alături de Sf. Vasile cel Mare și Sf. Ioan Gură de Aur. Acestea au fost păstrate până în 1924 în Capadocia, locul său de naștere, iar după schimbul de populație greco-turc, au fost aduse în Grecia. Craniul este umplut cu vată întrucât moaștele izvorăsc mir, așa cum am putut vedea și noi. Am descoperit că este unul dintre cele mai cunoscute locuri de pelerinaj ale grecilor, dar de care noi, românii, știm prea puțin.

Moaștele Sf. Grigorie Teologul

FILIPI

De asemenea, am găsit un alt loc binecuvântat din acea zonă, orașul Filipi. Acesta este unul din locurile de propovăduire ale Sf. Ap. Pavel, după cum aflăm din Faptele Apostolilor, fiind una dintre cetățile importante de atunci:

„Pornind cu corabia de la Troa, am mers ... la Filipi, care este cea dintâi cetate a acestei părți a Macedoniei și colonie romană. Iar în această cetate am rămas câteva zile. Și în ziua sâmbetei am ieșit în afara porții, lângă râu, unde credeam că este loc de rugăciune și, șezând, vorbeam femeilor care se adunaseră. Și o femeie, cu numele Lidia, vânzătoare de porfiră, din cetatea Tiatirelor, temătoare de Dumnezeu, asculta. Acesteia Dumnezeu i-a deschis inima ca să ia aminte la cele grăite de Pavel. Iar după ce s-a botezat și ea și casa ei, ne-a rugat, zicând: De m-ați socotit că sunt credincioasă Domnului, intrând în casa mea, rămâneți. Și ne-a făcut să rămânem." (Faptele Apostolilor 16, 11-15)

Așezarea de azi păstrează locul în care **a fost botezată Sf. Lidia** (prăznuită în 20 mai), **prima creștină din Europa** botezată de Sf. Ap. Pavel în călătoriile lui misionare. Lângă ruinele cetății de atunci este acum o biserică foarte frumoasă, iar în mijlocul său a fost așezat un baptisteriu din marmură, care marchează locul botezării Lidiei. Lângă biserică este un pârâiaș și acolo a fost făcut din piatră un baptisteriu în formă de cruce, în care

până azi se săvârșesc botezurile adulților.

MĂNĂSTIREA SFÂNTULUI GHEORGHE DIN DRAMA

Nu departe de aceste locuri se află o mănăstire de maici care adăpostește moaștele Sf. Gheorghe din Drama, un cuvios contemporan mai puțin cunoscut de noi, care a trăit până prin anii 60 ai secolului trecut. El a rămas orfan și a fost crescut de rude, iar când a crescut a luat calea mănăstirii. Spre sfârșitul vieții a primit de la statul grec o bucată de pământ în Drama, locul natal. Acolo a construit o mănăstire, unde a rămas, alături de obștea de maici formată de el, până la sfârșitul vieții.

Moaștele sale se găsesc până astăzi în interiorul mănăstirii, iar capul său, este în fața iconostasului într-o raclă. Maicile au rămas și ne-am bucurat mult să le aflăm la vremea pavecerniței, stând și noi la rugăciune.

ORMILIA

Este aproape de Suroti (locul de odihnă al Sf. Paisie Aghioritul). Această mănăstire merită vizitată pentru duhul deosebit care este acolo.